

Decreet houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

Datum 24/01/2003

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1.

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2.

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° beschermd voorwerp: een topstuk dat in de lijst is opgenomen;
- 2° verzameling: een geheel van roerende goederen die vanuit archeologisch, historisch, cultuurhistorisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt bij elkaar horen;
- 3° lijst: de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap, samengesteld krachtens artikel 3, § 1;
- 4° Raad: de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed, opgericht krachtens artikel 4;
- 5° aanvrager: de eigenaar of zijn aangestelde;
- 6° binnen de Vlaamse Gemeenschap: in het Nederlandse taalgebied of in instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;
- 7° buiten de Vlaamse Gemeenschap: buiten het Nederlandse taalgebied en buiten de instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;
- 8° Verordening (EG) nr. 116/2009: Verordening (EG) nr. 116/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de uitvoer van cultuurgoederen;
- 9° cultuurgoed: een roerend goed dat, of een verzameling die, behoort tot een of meer van de categorieën, vermeld in de bijlage bij de Verordening (EG) nr. 116/2009;
- 10° topstuk: een roerend goed of een verzameling bedoeld in artikel 2bis, ongeacht of het roerend goed of de verzameling in de lijst is opgenomen of niet;
- 11° monumentenwetgeving: de regelgeving die de gewesten hebben uitgevaardigd ter bescherming van het onroerend cultureel erfgoed.

Art. 2bis.

Een roerend goed of een verzameling geldt als topstuk als het vanwege de archeologische, historische, cultuurhistorische, artistieke of wetenschappelijke betekenis ervan voor de Vlaamse Gemeenschap als zeldzaam en onmisbaar beschouwd moet worden.

In het eerste lid wordt verstaan onder:

- 1° zeldzaam: een roerend goed of een verzameling waarvan er weinig andere - gelijke of gelijksoortige - in dezelfde staat binnen de Vlaamse Gemeenschap aanwezig zijn;
- 2° onmisbaar: een roerend goed dat, of een verzameling die, ten minste een of meer van de volgende eigenschappen heeft:
 - a) een bijzondere waarde voor het collectieve geheugen, waaronder wordt verstaan de functie

als duidelijke herinnering onder meer aan personen, instellingen, gebeurtenissen of tradities die belangrijk zijn voor de cultuur, de geschiedenis of de wetenschapsbeoefening van Vlaanderen;

b) een schakelfunctie, waaronder wordt verstaan de functie als relevante schakel in een ontwikkeling die belangrijk is voor de evolutie van de kunst, de cultuurgeschiedenis, de archeologie, de geschiedenis of de wetenschapsbeoefening;

c) een ijkwaarde, waaronder wordt verstaan de functie als belangrijke bijdrage aan het onderzoek of de kennis van andere belangrijke voorwerpen van de kunst, de cultuur, de archeologie, de geschiedenis of de wetenschap;

d) een bijzondere artistieke waarde, waaronder wordt verstaan het artistieke belang in vergelijking met de bekende kunstproductie.

Art. 3.

§ 1. De Vlaamse Regering stelt de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap vast. In die lijst worden roerende goederen en verzamelingen opgenomen die vanwege de archeologische, historische, cultuurhistorische, artistieke of wetenschappelijke betekenis ervan voor de Vlaamse Gemeenschap als zeldzaam en onmisbaar beschouwd moet worden.

§ 2. Voor de roerende goederen die beschermd worden op grond van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 of het decreet van 29 maart 2002 tot bescherming van varend erfgoed, zijn artikel 8 tot en met 10 van dit decreet alleen van toepassing als de Vlaamse Regering dat uitdrukkelijk bepaalt.

§ 3. De Vlaamse Regering is ertoe gehouden om, op vraag van de eigenaar, bezitter of houder, de Raad gehoord, uitspraak te doen over de vraag of een roerend goed dat, of een verzameling die, niet in de lijst is opgenomen, al dan niet beschouwd moet worden als een topstuk.

Als de Vlaamse Regering oordeelt dat dit niet het geval is, dan bezorgt ze aan de aanvrager een certificaat waarin verklaard wordt dat het roerend goed of de verzameling geen topstuk is in de zin van dit decreet.

Het certificaat, vermeld in het tweede lid, doet geen uitspraak over authenticiteit, noch over financiële waarde, noch over de eigendomstitel. Het certificaat blijft geldig tot tien jaar na de datum van de uitgifte ervan.

De Vlaamse Regering legt de verdere modaliteiten vast voor de aanvraagprocedure en de uitgifte van het certificaat.

HOOFDSTUK II DE RAAD VOOR HET BEHOUD VAN HET ROEREND CULTUREEL ERFGOED

Art. 4.

§ 1. Er wordt een Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed opgericht die de Vlaamse regering adviseert over het beleid inzake het cultureel erfgoed, over de toepassing van dit decreet en in het bijzonder over de vaststelling van de lijst en over de toelating om fysische ingrepen op een beschermd voorwerp uit te voeren.

De Raad verricht verder alle werkzaamheden en taken die hem bij of krachtens dit decreet

worden opgedragen.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de samenstelling en de werking van de Raad, en benoemt de leden.

De Raad telt negen leden onder wie een voorzitter en een ondervoorzitter.

Het secretariaat van de Raad wordt waargenomen door de administratie van de diensten van de Vlaamse regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed.

HOOFDSTUK III VASTSTELLING EN BEKENDMAKING VAN DE LIJST VAN HET ROEREND CULTUREEL ERFGOED VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Art. 5.

§ 1. De Vlaamse Regering neemt, als voorlopige maatregel, op eigen initiatief of op voorstel van de Raad topstukken, zowel in privébezit als in overheidsbezit, in de lijst op.

Bij verzamelingen wordt de samenstelling bij de lijst gevoegd of wordt, als de eigenaar daarmee akkoord gaat, verwezen naar een document dat de verzameling beschrijft.

§ 2. Elke beslissing tot voorlopige opname wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De Vlaamse regering brengt de eigenaar onmiddellijk per aangetekend schrijven van deze voorlopige opname op de hoogte. Indien de Vlaamse regering de eigenaar niet kent, schrijft ze de bezitter of de houder aan.

Vanaf de kennisneming van de aanschrijving door de eigenaar, de bezitter of de houder, of minstens vanaf de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de opname in de lijst, wanneer die eerder gebeurt dan de kennisneming, vallen de topstukken die als voorlopige maatregel in de lijst zijn opgenomen onder de bescherming van dit decreet.

De aangeschreven eigenaar, bezitter of houder brengt zonder uitstel en uiterlijk twintig dagen na de kennisgeving door de Vlaamse regering, naar gelang van het geval, de eigenaar, de bezitter of de houder per aangetekend schrijven van de voorlopige opname op de hoogte. Hij bezorgt de Vlaamse regering een afschrift van zijn kennisgeving.

Indien de Vlaamse regering noch de eigenaar, noch de bezitter, noch de houder kent, schrijft ze een derde persoon aan van wie ze vermoedt dat hij bekend is met de eigendomsrechtelijke situatie van het topstuk, en verzoekt hem zo spoedig mogelijk de eigenaar, de bezitter of de houder van de voorlopige opname op de hoogte te brengen. In voorkomend geval bezorgt de derde persoon de Vlaamse regering een afschrift van zijn kennisgeving. De Vlaamse regering bevestigt per aangetekend schrijven aan de eigenaar, de bezitter of de houder dat het beschouwde topstuk voorlopig werd opgenomen in de lijst.

§ 4. Tot twee maanden vanaf de kennisneming van de aanschrijving door de eigenaar, de bezitter of de houder, of minstens vanaf de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de opname in de lijst, wanneer die eerder gebeurt dan de kennisneming, kunnen de eigenaar, de bezitter en de houder hun respectieve standpunten meedelen over de opname van het topstuk in de lijst. Deze mededeling gebeurt schriftelijk.

Binnen zes maanden na de kennisgeving door de Vlaamse regering, bedoeld in § 3, brengt de Raad, op basis van de ingewonnen informatie en rekening houdend met de meegedeelde standpunten, bij de Vlaamse regering een gemotiveerd advies uit betreffende de definitieve opname van het topstuk in de lijst.

§ 5. De Vlaamse regering besluit binnen negen maanden na de bekendmaking van de voorlopige opname in het Belgisch Staatsblad om het beschermd voorwerp definitief in de lijst op te nemen. Elke beslissing tot definitieve opname wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Bij verzamelingen wordt de samenstelling bij de lijst gevoegd of wordt, indien de eigenaar daarmee akkoord gaat, verwezen naar een document dat de verzameling beschrijft.

De definitieve omschrijving van een verzameling kan nooit uitgebreider zijn dan de voorlopige omschrijving die gebeurde bij de voorlopige plaatsing op de lijst. Indien een uitbreiding van de omschrijving niettemin wenselijk wordt geacht, dan moet voor deze uitbreiding een nieuwe voorlopige opnamen gebeuren binnen de vastgelegde termijnen en procedures.

Van de definitieve opname wordt kennis gegeven op de wijze zoals bepaald in § 3.

Indien het besluit niet is genomen binnen de in het eerste lid bedoelde termijn, vervallen de gevolgen van de voorlopige opname.

§ 6. De Vlaamse regering kan, nadat ze de Raad gehoord heeft, een beschermd voorwerp van de lijst schrappen of goederen uit de samenstelling van een in de lijst opgenomen verzameling schrappen.

Het besluit tot schrapping wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Vanaf deze bekendmaking vervalt van rechtswege de bescherming.

De kennisgeving van de schrapping gebeurt op dezelfde wijze als bepaald in § 3.

§ 7. In elke aanschrijving met kennisgeving van de voorlopige of de definitieve opname vermeldt de Vlaamse regering in voorkomend geval de verplichting om de eigenaar, de bezitter of de houder daarvan op de hoogte te brengen onder verwijzing naar de strafbepaling van artikel 22, § 1, 3°.

§ 8. De personen die nalaten om de verplichtingen, bedoeld in § 3 en § 5 na te leven, kunnen aansprakelijk gesteld worden voor de maatregelen, opgelegd aan de veroordeelde krachtens de artikelen 23 en 25.

Art. 6.

Voor de opname van een topstuk in de lijst is in de volgende gevallen de instemming van de eigenaar vereist:

- 1° het topstuk is eigendom van de vervaardiger ervan of van een rechtspersoon die gecontroleerd wordt door de vervaardiger;
- 2° het topstuk is minder dan vijf jaar geleden binnen de Vlaamse Gemeenschap gebracht;
- 3° het topstuk is eigendom van de persoon die het binnen de Vlaamse Gemeenschap heeft

gebracht of die het, binnen vijf jaar nadat het binnen de Vlaamse Gemeenschap is gebracht, heeft verworven, met of zonder tegenprestatie. Als die eigenaar een rechtspersoon is, dan is zijn instemming niet meer vereist na het verstrijken van een termijn van dertig jaar vanaf het ogenblik waarop het topstuk binnen de Vlaamse Gemeenschap is gebracht;
4° het topstuk was eerder in de lijst opgenomen en is sedert minder dan drie jaar uit de lijst geschrapt.

Art. 7.

De Vlaamse Regering legt de voorschriften vast voor de inrichting van de lijst en de beschrijving van de beschermde voorwerpen. Ze bepaalt tevens de wijze van bekendmaking. De lijst bevat ook de bewaarplaatsen van de beschermde voorwerpen in overheidsbezit. De eigenaars, bezitters en houders, noch de bewaarplaatsen van de overige beschermde voorwerpen worden bekendgemaakt, tenzij na uitdrukkelijk akkoord van de eigenaar.

HOOFDSTUK IV BESCHERMING

Art. 8.

§ 1. De eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen zijn ertoe gehouden ze in goede staat te bewaren.

§ 2. De Vlaamse regering stelt de algemene beschermingsvoorschriften vast.

§ 3. De Vlaamse regering kan, bij de opname van een topstuk in de lijst in het kader van de procedure, bepaald in artikel 5, of na de definitieve opname in de lijst, mits de procedure van artikel 5 wordt doorlopen, bijzondere beschermingsvoorschriften opleggen.

In geval van tegenstrijdigheid tussen de algemene en de bijzondere beschermingsvoorschriften hebben deze laatste voorrang.

Art. 9.

§ 1. Een fysische ingreep in een beschermd voorwerp is enkel toegestaan nadat de eigenaar, bezitter of houder daarvoor de toestemming van de Vlaamse regering heeft gekregen, na de Raad gehoord te hebben.

De Vlaamse regering bepaalt de algemene voorwaarden en de procedure voor het verlenen van toestemming voor een fysische ingreep.

Ze kan aan de toestemming ook bijzondere voorwaarden verbinden.

Ze kan de voorgenomen fysische ingreep verbieden indien ze van oordeel is dat die in strijd is met de algemene en/of de bijzondere beschermingsvoorschriften of dat deze ingreep het beschermd voorwerp een onherstelbare schade zou berokkenen.

§ 2. In noodsituaties kunnen dringende en voorlopige maatregelen genomen worden, zonder de voorafgaande toestemming, vermeld in § 1. Deze ingrepen moeten dan wel onmiddellijk gemeld worden aan de Vlaamse regering.

§ 3. Alvorens aan een derde rechten toe te kennen op een beschermd voorwerp brengt de

eigenaar, bezitter of houder deze derde op de hoogte van het feit dat het om een krachtens dit decreet beschermd voorwerp gaat.

Overeenkomsten, gesloten in strijd met deze bepaling, zijn van rechtswege nietig.

§ 4. Onverminderd hetgeen bepaald in artikel 11, is de eigenaar, bezitter of houder van een beschermd voorwerp er tevens toe gehouden de Vlaamse regering per aangetekend schrijven op de hoogte te brengen van de eventuele wijziging van de bewaarplaats, van de verdwijning of het tenietgaan, alsook van alle wijzigingen in de fysische staat en het rechtsstatuut van het beschermd voorwerp, ook indien die niet te wijten zijn aan enige handeling van hem.

Art. 10.

De kosten voor conservatie, behoud en restauratie van definitief beschermde voorwerpen komen in aanmerking voor subsidiëring, overeenkomstig de regeling en de toekenningsvoorwaarden die de Vlaamse regering vaststelt.

De Vlaamse regering bepaalt de aard van de subsidiabele kosten en stelt het subsidiepercentage vast, rekening houdend met de aard van het beschermde voorwerp en het juridisch statuut van de eigenaar, bezitter, of houder. Het subsidiebedrag van de Vlaamse Gemeenschap kan niet hoger zijn dan 80 % van de subsidiabele kosten.

De subsidie komt toe aan de eigenaar, bezitter of houder van het beschermde voorwerp die de kosten van de conservatie, behoud en/of de restauratie draagt en die voldoet aan de toekenningsvoorwaarden.

De staat, de gemeenschappen, de gewesten en de openbare instellingen die onder hun toezicht staan, met uitzondering van de onderwijsinstellingen, komen voor deze subsidieregeling niet in aanmerking.

De subsidie is niet cumuleerbaar met andere bijdragen, subsidies of premies die met dezelfde bestemming worden toegekend door de staat, de gemeenschappen of de gewesten.

[HOOFDSTUK V HET BUITEN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP BRENGEN VAN TOPSTUKKEN EN CULTUURGOEDEREN (verv. decr. 25 april 2014, art. 8, I: 14 november 2015)]

[AFDELING 1 TOPSTUKKEN (verv. decr. 25 april 2014, art. 9, I: 14 november 2015)]

Art. 11.

§ 1. Het is verboden een topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen zonder de toestemming van de Vlaamse Regering.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanvraag ingediend moet worden. Ze bepaalt ook welke gegevens en documenten de aanvraag moet bevatten om volledig te zijn. Een onvolledige aanvraag is onontvankelijk.

§ 3. Een aanvraag is ongeldig als:

1° het topstuk niet wettig en definitief in de Vlaamse Gemeenschap is;

2° het topstuk onder de bescherming van de monumentenwetgeving valt en de aanvraag is ingediend zonder het akkoord van het bevoegde gewest;

3° het topstuk het voorwerp vormt van een verzoek of vordering tot teruggave op basis van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse staten zijn gebracht of op basis van een internationaal cultuurgoederenverdrag dat in de Vlaamse Gemeenschap van toepassing is; 4° in de gevallen, vermeld in artikel 15, tweede lid, en artikel 18, tweede lid, van dit decreet.

Toestemmingen tot het buiten de Vlaamse Gemeenschap brengen, verkregen op basis van een ongeldige aanvraag, zijn nietig.

§ 4. De Vlaamse Regering geeft de toestemming om het topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen binnen twee maanden na de ontvangst van een ontvankelijke en geldige aanvraag. Ze kan die toestemming aan een aantal voorwaarden onderwerpen die echter nooit van die aard mogen zijn dat ze een feitelijk verbod opleggen.

§ 5. De Vlaamse Regering kan de toestemming om het topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen weigeren als ze van mening is dat het topstuk, wegens de archeologische, historische, cultuurhistorische, artistieke of wetenschappelijke betekenis ervan voor de Vlaamse Gemeenschap, binnen de Vlaamse Gemeenschap behouden moet worden.

§ 6. De weigering, vermeld in paragraaf 5, heeft tot gevolg dat het topstuk van rechtswege als voorlopige maatregel in de lijst wordt opgenomen, als het nog niet in de lijst was opgenomen.

§ 7. De toestemming om het topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen kan niet geweigerd worden in de gevallen, vermeld in artikel 6.

[AFDELING 2 CULTURGOEDEREN (verv. decr. 25 april 2014, art. 11, I: 14 november 2015)]

Art. 11bis.

§ 1. De vergunning voor het buiten het douanegebied van de Europese Gemeenschap brengen van een cultuurgoed dat zich binnen de Vlaamse Gemeenschap bevindt, bedoeld in Verordening (EG) nr. 116/2009, wordt toegekend door de Vlaamse Regering binnen vijftien dagen na de ontvangst van een ontvankelijke aanvraag onder voorbehoud van § 4, tweede tot vierde lid. Die termijn kan door de Vlaamse Regering eenmalig met twintig dagen verlengd worden indien zij van mening is dat een grondiger onderzoek van de aanvraag vereist is.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de aanvraag wordt ingediend bij de dienst die ze aanwijst. Ze bepaalt ook welke gegevens en documenten de aanvraag moet bevatten om volledig te zijn.

Een onvolledige aanvraag is onontvankelijk.

§ 3. Een aanvraag is ongeldig als:

- 1° het cultuurgoed waarvoor een vergunning wordt gevraagd, niet wettig en definitief in de Vlaamse Gemeenschap is;
- 2° het cultuurgoed waarvoor een vergunning wordt gevraagd, onder de bescherming van de monumentenwetgeving valt en de aanvraag is ingediend zonder het akkoord van het bevoegde gewest;
- 3° het cultuurgoed waarvoor een vergunning wordt gevraagd, het voorwerp vormt van een

verzoek of vordering tot teruggave op basis van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht, of op basis van een internationaal cultuurgoederenverdrag dat in de Vlaamse Gemeenschap van toepassing is.

Vergunningen die op basis van een ongeldige aanvraag werden toegekend, zijn nietig.

§ 4. Een vergunning als bedoeld in Verordening (EG) nr. 116/2009 kan voor een cultuurgoed dat tevens een topstuk is enkel toegekend worden indien voorafgaandelijk, in toepassing van artikel 11, toestemming werd bekomen tot het buiten de Vlaamse Gemeenschap brengen van het topstuk.

Indien de Vlaamse Regering van mening is dat het cultuurgoed waarvoor een vergunning wordt gevraagd zonder voorlegging van de in het eerste lid vermelde toestemming, mogelijkwijze een topstuk is, dan wordt de behandeling van de vergunningaanvraag opgeschort met maximum twee maanden.

De Vlaamse Regering beslist, de Raad gehoord, binnen de gestelde termijn of het cultuurgoed al dan niet een topstuk is. Indien het cultuurgoed een topstuk is, dan wordt de aanvrager doorverwezen naar de aanvraagprocedure, bedoeld in artikel 11, voor het buiten de Vlaamse Gemeenschap brengen van topstukken. Indien het cultuurgoed geen topstuk is, dan kent de Vlaamse Regering alsnog de gevraagde vergunning toe.

Indien in toepassing van het vorige lid de toestemming werd bekomen om het topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen, dan kent de Vlaamse Regering, binnen vijftien dagen na voorlegging van die toestemming, de gevraagde vergunning toe.

§ 5. De Vlaamse Regering kan specifieke open vergunningen en algemene open vergunningen als vermeld in de uitvoerVerordening (EU) nr. 1081/2012 van de Commissie van 9 november 2012 voor de toepassing van de Verordening (EG) nr. 116/2009 toekennen. De Vlaamse Regering bepaalt op welke wijze de aanvraag wordt ingediend bij de dienst die door de Vlaamse Regering wordt aangewezen. Ze bepaalt ook welke gegevens en documenten de aanvraag voor een dergelijke vergunning moet bevatten om volledig te zijn, alsook de toekenningstermijnen voor die bijzondere vergunningen.

[AFDELING 3 VERWERVING (ing. decr. 25 april 2014, art. 13, I: 14 november 2015)]

Art. 12.

Als de Vlaamse Regering de met toepassing van artikel 11 vereiste toestemming om een topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen, weigert, dan kan de aanvrager, binnen één maand na de ontvangst van de weigering, de Vlaamse Regering aangetekend verzoeken om zelf een aanbod te formuleren of om een door haar aangewezen derde een aanbod te laten formuleren.

Art. 13.

§ 1. De Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde treden, binnen één maand na ontvangst van het in artikel 12 bedoelde verzoek, per aangetekend schrijven met de aanvrager in onderhandeling over de verwerving van het topstuk.

§ 2. Indien de Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde, binnen de in § 1 vastgestelde termijn het verzoek van de aanvrager uitdrukkelijk afgewezen heeft, of, de onderhandelingen niet aangevat heeft, dan wordt alsnog een toestemming verleend om het topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen. Deze toestemming wordt verleend binnen vijftien dagen na verzending van de beslissing tot afwijzing of na verloop van de termijn.

Art. 14.

§ 1. De prijs van het topstuk wordt bepaald op basis van de internationale marktwaarde van het topstuk op het moment waarop de Vlaamse regering de aanvraag tot toestemming ontving om het buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen.

Als bovengrens van deze prijs geldt de bij de aanvraag aangegeven waarde van het topstuk.

§ 2. Indien, binnen één maand na aanvang van de onderhandelingen, geen overeenstemming over de prijs werd bereikt tussen de Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde en de aanvrager, dan kan, op verzoek van de meest gerede partij, deze prijs vastgesteld worden door een college van deskundigen.

Dit college bestaat uit drie leden, waarvan één aangesteld wordt door de aanvrager, één door de Vlaamse regering en één in onderling overleg door beide voornoemde leden. Bij gebrek aan overeenstemming wordt het derde lid van dit college, op verzoek van de meest gerede partij, aangesteld door de rechter.

Het college brengt zijn beslissing ter kennis van beide partijen binnen één maand na zijn aanstelling.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de regels met betrekking tot de prijsbepaling, de vergoeding van de deskundigen en de te volgen procedure.

Art. 15.

De aanvrager kan de onderhandelingen op elk moment afbreken. Hij brengt dit per aangetekende brief ter kennis van de Vlaamse regering en, in voorkomend geval, van de door haar aangewezen derde.

Deze kennisgeving heeft tot gevolg dat elke aanvraag tot toestemming om het topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen tot drie jaar na de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, ongeldig is.

Art. 16.

§ 1. De Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde brengt het aanbod, binnen tien maanden na ontvangst van het in artikel 12 bedoelde verzoek, per aangetekende brief ter kennis van de aanvrager.

§ 2. Indien de prijs overeenkomstig artikel 14, § 2, werd vastgesteld door een college van deskundigen, dan brengt de Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde haar aanbod uit tegen de prijs die door het college van deskundigen vastgesteld is.

Art. 17.

§ 1. De Vlaamse regering kan de in artikel 16 vastgestelde termijn met een periode van maximaal vier maanden verlengen, indien er ernstige aanwijzingen zijn dat binnen die periode alsnog een aanbod tegen de vastgestelde prijs kan worden geformuleerd door de Vlaamse regering of door een door haar aangewezen derde.

De Vlaamse regering brengt haar beslissing tot verlenging, binnen de in het eerste lid vastgestelde termijn, per aangetekende brief ter kennis van de aanvrager.

§ 2. Indien de Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde, binnen de in artikel 16, of, in voorkomend geval, artikel 17, § 1, eerste lid, bedoelde termijn geen aanbod tegen de vastgestelde prijs geformuleerd heeft, of uitdrukkelijk heeft afgezien van een aanbod tegen de vastgestelde prijs, dan wordt alsnog toestemming verleend om het topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen. Deze toestemming wordt gegeven binnen vijftien dagen na verloop van de toepasselijke termijn of na verzending van de beslissing tot afzien van het aanbod.

Art. 18.

De aanvrager kan het aanbod van de Vlaamse regering of van van de door haar aangewezen derde afwijzen. Hij brengt dit per aangetekende brief ter kennis van de Vlaamse regering en, in voorkomend geval, van de door haar aangewezen derde, binnen één maand na ontvangst van het aanbod.

Deze kennisgeving heeft tot gevolg dat elke aanvraag tot toestemming om het topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen tot drie jaar na de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, ongeldig is.

Bij gebrek aan een aangetekende brief binnen deze termijn, wordt de eigenaar geacht het aanbod te hebben aanvaard.

HOOFDSTUK VI [TOPSTUKKENFONDS (verv. decr. 30 april 2009, art. 5)]

Art. 19.

§ 1. Om de aankoop van topstukken mogelijk te maken wordt een Fonds opgericht, het Topstukkenfonds geheten.

Dit Fonds heeft rechtspersoonlijkheid. Het wordt opgericht als een organisme behorende tot categorie A als bedoeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. De bepalingen van die wet zijn van toepassing op het Topstukkenfonds voorzover er in dit decreet niet wordt van afgeweken.

§ 2. Het Topstukkenfonds heeft tot taak om, in naam en voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap, met zijn middelen :

1° de eigendom of mede-eigendom te verwerven van topstukken;

2° de eigendom of mede-eigendom te verwerven van cultuurgoederen die in aanmerking komen voor opname in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap;

3° overeenkomsten inzake publiek-private samenwerking met het oog op de verwerving van cultuurgoederen als vermeld in punt 1° en 2° af te sluiten en uit te voeren;

4° de kosten voor conservatie, behoud en restauratie van topstukken als vermeld in artikel 10, te subsidiëren.

§ 3. De middelen van het Fonds zijn :

- 1° dotaties ten laste van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° het saldo op het einde van het voorgaande begrotingsjaar;
- 3° de opbrengsten van eigen thesauriebeheer en toevallige ontvangsten;
- 4° de terugvorderingen van ten onrechte gedane betalingen;
- 5° schenkingen en legaten;
- 6° middelen vanuit het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige investeringsuitgaven;
- 7° verzekeringsuitkeringen, bruikleenvergoedingen en andere occasionele inkomsten uit het beheer van de collectie kunstwerken van de Vlaamse Gemeenschap.
- 8° inkomsten uit sponsoring.

De dotaties, vermeld in het eerste lid, 1°, worden onmiddellijk toegekend en integraal gestort op de financiële rekening van het Fonds.

§ 4. Het Topstukkenfonds wordt beheerd door de Vlaamse regering. Zij regelt de werking en het beheer van het Fonds. Zij kan daarbij sommige van haar uitvoeringsbevoegdheden delegeren aan de leidend ambtenaar die zij daartoe aanwijst.

§ 5. De Vlaamse regering stelt de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden van haar diensten ter beschikking van het Fonds.

§ 6. De Vlaamse regering stelt jaarlijks een verslag op over de werking en het beheer van het Topstukkenfonds tijdens het voorbije begrotingsjaar. Dit verslag wordt aan het Vlaams Parlement meegedeeld.

Art. 19bis.

§ 1. Het Topstukkenfonds kan met privaatrechtelijke partijen zowel één- als meerjarige overeenkomsten afsluiten inzake publiek-private samenwerking met het oog op de verwerving van topstukken in de zin van artikel 19, § 2, mits :

- 1° de overeenkomst voorziet dat de topstukken die via deze samenwerking verworven worden, door de privaatrechtelijke partij ter beschikking worden gesteld aan de door het Topstukkenfonds daartoe aangeduide erfgoedorganisatie;
- 2° de overeenkomst voorziet in de volledige overdracht van het eigendomsrecht aan het Topstukkenfonds van de topstukken die via deze samenwerking verworven worden en dit ten laatste binnen een periode van 20 jaar na verwerving ervan.

§ 2. Het Topstukkenfonds kan, in toepassing van § 1 van dit decreet, met privaatrechtelijke partijen een meerjarige kaderovereenkomst sluiten waarin de modaliteiten en het kader vastgelegd worden met betrekking tot de uitvoering van individuele overeenkomsten.

HOOFDSTUK VII TOEZICHT- EN STRAFBEPALINGEN

Art. 20.

§ 1. Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie, zijn de ambtenaren die de Vlaamse regering aanwijst, belast met het toezicht op de naleving van dit decreet en de

uitvoeringsbesluiten ervan, alsook met de opsporing en de vaststelling van de inbreuken op dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Deze ambtenaren worden voor de toepassing van dit decreet bekleed met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie.

De aldus aangestelde ambtenaren oefenen hun bevoegdheden uit onder toezicht van de procureur-generaal.

§ 2. Zij maken een proces-verbaal op van de inbreuken. Dat heeft bewijswaarde tot het tegendeel bewezen is.

De geverbaliseerde krijgt een voor eensluidend verklaard afschrift toegezonden binnen vijftien dagen na de vaststelling van de inbreuk.

§ 3. In het kader van deze opdracht en indien er voldoende aanwijzingen voorhanden zijn om aan te nemen dat de beschermde voorwerpen, de inlichtingen of de documenten daarover zich bevinden in vertrekken die als woning dienst doen, kunnen huiszoekingen verricht worden. Die moeten plaatsvinden tussen 5 en 21 uur hetzij met machtiging van de rechter in de politierechtbank, hetzij met voorafgaande en schriftelijke toestemming van de bewoner, hetzij bij betrapting op heterdaad. Deze huiszoekingen worden ten minste verricht door één officier van de gerechtelijke politie, of door twee officieren van de gerechtelijke politie indien het door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren bedoeld in artikel 20, § 1, betreft.

Art. 21.

De ambtenaren en officieren, genoemd in artikel 20, kunnen bevelen om de werkzaamheden die in overtreding zijn met de bepalingen die bij of krachtens dit decreet zijn opgelegd, stil te leggen. Zo nodig doen zij een beroep op de gewapende macht en gaan zij over tot de gerechtelijke verzegeling en de inbeslagname van het beschermd voorwerp en de werk- en voertuigen. Al deze maatregelen worden in het proces-verbaal vermeld.

Art. 22.

§ 1. De volgende personen worden gestraft met een geldboete van 100 euro tot 100.000 euro en met een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand of met een van deze straffen alleen:

1° de eigenaars, bezitters en houders die, met uitzondering van het bepaalde in artikel 9, § 2, hun beschermde voorwerpen niet in goede staat bewaren of nalaten de algemene of bijzondere beschermingsvoorschriften na te leven;

2° de eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen die zonder toestemming van de Vlaamse regering en fysieke ingreep doen in een beschermd voorwerp of nalaten de opgelegde voorwaarden na te leven;

3° de eigenaars, bezitters en houders die door de Vlaamse regering worden aangeschreven krachtens artikel 5, § 3 en § 5, die verzuimen de daarin verplichte kennisgevingen te doen;

4° de eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen die verzuimen de door artikel 9, § 4, opgelegde kennisgevingen te doen.

§ 2. De volgende personen worden gestraft met een geldboete van 26 euro tot 200 euro en een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden, of met een van deze straffen alleen: de eigenaars, bezitters en houders van beschermd voorwerpen die de ambtenaren of officieren, genoemd in artikel 20, opzettelijk belemmeren of hinderen bij de uitvoering van hun opdrachten, onverminderd de toepassing van de straffen, bepaald bij artikel 271 tot en met 274 van het Strafwetboek.

Art. 23.

§ 1. Op vordering van de Vlaamse regering beveelt de rechtbank aan de veroordeelde op basis van artikel 22, § 1:

1° de nodige maatregelen tot instandhouding en onderhoud te nemen om het verder verval van het beschermd voorwerp tegen te gaan;

2° het beschermd voorwerp te restaureren onder toezicht en met naleving van de richtlijnen van de Vlaamse Gemeenschap;

3° een borgsom te storten in de Deposito- en Consignatiekas. Deze borgsom wordt vastgesteld op basis van de geschatte kosten voor de instandhouding, het onderhoud en de restauratie van het beschermd voorwerp.

Het vonnis bepaalt tevens dat de in 3° bepaalde geldsom aan de veroordeelde wordt terugbetaald na de uitvoering van de in het vonnis opgelegde maatregelen en dat bij ontstentenis van een betaling het beschermd voorwerp als borg wordt beschouwd.

§ 2. Voor het geval dat de in het vonnis opgelegde maatregelen tot conservatie en restauratie niet binnen de vastgestelde termijn werden uitgevoerd, beveelt het vonnis dat de Vlaamse Gemeenschap van ambtswege in de uitvoering ervan kan voorzien, op kosten van de veroordeelde.

Alle kosten worden, ten laste van de veroordeelde, op de gestorte borgsom aangerekend.

Het saldo van de borgsom blijft integraal aan de Vlaamse Gemeenschap verworven, onverminderd de schadeloosstelling en de opgelegde dwangsom.

In het geval dat het beschermd voorwerp als borg werd beschouwd, wordt het, na vijf jaar vanaf het vonnis, bedoeld in § 1, definitief eigendom van de Vlaamse Gemeenschap, tenzij de veroordeelde voor afloop van deze termijn alsnog zijn door de rechter opgelegde verplichting tot het storten van een borgsom nakomt.

§ 3. De rechten van de burgerlijke partij zijn in geval van rechtstreeks herstel beperkt tot de door de Vlaamse regering gevorderde wijze van herstel, onverminderd het recht om vergoeding van de schade te eisen van de veroordeelde.

Art. 24.

§ 1. Degene die zonder toestemming een topstuk buiten de Vlaamse Gemeenschap brengt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste vier maanden en ten hoogste vijf jaar

en een geldboete van 300 euro tot 100.000 euro of met een van deze straffen alleen.

§ 2. De in § 1 vermelde straffen worden verdubbeld:

1° indien de inbreuk gepleegd wordt door een persoon die uit hoofde van zijn beroep of activiteit met betrekking tot de topstukken een daad van koophandel stelt of door degene die bij die verrichtingen als tussenpersoon optreedt;

2° indien de inbreuk het onmogelijk heeft gemaakt om het topstuk op korte termijn binnen de Vlaamse Gemeenschap terug te brengen.

Art. 25.

§ 1. Onder voorbehoud van de wet van 28 oktober 1996 betreffende de teruggave van cultuurobjecten die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht, beveelt de rechtbank, op vordering van de Vlaamse Regering, aan de veroordeelde, op basis van artikel 24:

1° het topstuk terug te brengen binnen de Vlaamse Gemeenschap binnen een door de rechtbank vastgestelde termijn die niet langer is dan één jaar;

2° een borgsom te betalen in de Depositio- en Consignatiekas die de rechtbank vaststelt op basis van de internationale marktwaarde van het topstuk, vermeerderd met de geschatte kosten voor de terugkeer ervan. Het vonnis beveelt tevens dat de in 2° bepaalde geldsom aan de veroordeelde wordt terugbetaald na uitvoering van de in het vonnis opgelegde maatregelen, in voorkomend geval verminderd met een bedrag als vergoeding voor de schade of minderwaarde die het topstuk vertoont in de teruggebrachte staat. Het vonnis beveelt eveneens dat bij ontstentenis van een betaling het teruggebrachte topstuk als borg wordt beschouwd.

§ 2. Voor het geval dat het topstuk na verloop van de in het vonnis vastgestelde termijn niet binnen de Vlaamse Gemeenschap is teruggebracht, beveelt het vonnis dat de Vlaamse Gemeenschap van ambtswege in de uitvoering ervan kan voorzien, op kosten van de veroordeelde. Alle kosten van transport en verzekering en andere noodzakelijke uitvoeringskosten worden, ten laste van de veroordeelde, op de gestorte borgsom aangerekend.

Het saldo van de borgsom blijft integraal aan de Vlaamse Gemeenschap verworven, onverminderd de schadeloosstelling en de opgelegde dwangsom.

Indien het teruggebrachte beschermd voorwerp als borg werd beschouwd, wordt het na vijf jaar, vanaf het vonnis, bedoeld in § 1, definitief eigendom van de Vlaamse Gemeenschap, tenzij de veroordeelde voor de afloop deze termijn alsnog zijn door de rechter opgelegde verplichting tot storting van een borgsom nakomt.

§ 3. De rechten van de burgerlijke partij zijn in geval van rechtstreeks herstel beperkt tot de door de Vlaamse regering gevorderde wijze van herstel, onverminderd het recht om vergoeding van de schade te eisen van de veroordeelde.

Art. 25bis.

De volgende personen worden gestraft met een gevangenisstraf van ten minste vier maanden en ten hoogste vijf jaar en een geldboete van 26 euro tot 50.000 euro of met een van die straffen alleen:

1° personen die bij de aanvraag tot het verlenen van een vergunning voor het buiten de Europese Unie brengen van cultuurgoederen, willens en wetens onjuiste of onvolledige verklaringen afleggen of onjuiste of onvolledige inlichtingen verstrekken;

2° personen die zonder vergunning een cultuurgoed vanuit de Vlaamse Gemeenschap buiten de Europese Unie brengen.

Art. 25ter.

De bepalingen van boek 1, hoofdstuk VII, en artikel 85 van het Strafwetboek zijn toepasselijk op de misdrijven, vermeld in dit hoofdstuk.

Art. 26.

Elke persoon die, in welke hoedanigheid ook, betrokken is bij de uitvoering en de toepassing van dit decreet, is verplicht tot volstreekte geheimhouding van alle zaken waarvan hij kennis krijgt bij de uitvoering van zijn taken. Hij is verplicht om de volstreekte vertrouwelijkheid van alle gegevens die hij vaststelt of die hem toevertrouwd zijn krachtens dit decreet, in welke vorm ook, te bewaren.

Overtredingen van deze geheimhoudingsplicht worden gestraft met de straffen van artikel 458 van het Strafwetboek.

HOOFDSTUK VIII SLOTBEPALINGEN

Art. 27.

(niet opgenomen)

(Heft het decreet van 17 november 1982 houdende de bescherming van het roerend cultureel patrimonium op)

Art. 28.

De gevolgen die dit decreet verbindt aan de opname van een goed of verzameling in de lijst, gelden van rechtswege voor de voorwerpen die beschermd zijn op grond van het voornoemde decreet van 17 november 1982.